

REDACCIO:

Josep PALLACH
32, av. de la République,
MONTGERON (S. et O.)

ADMINISTRACIO:

M. MIQUEL

26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)

C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

**FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME**

Endavant

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

Catalunya continua la protesta

Durant aquest mes, i més fortament encara pel primer de Maig, han aparegut barris sencers pintats amb la lletra P. que és ja per a tot-hom el símbol de la protesta ciutadana. La policia continua patrullant i vigilant, però no pot impedir que arreu de Barcelona, a les parets i a les portes de les fàbriques, dels tallers, de les escoles, dels comerços aparegui la P. que diu que la voluntat de protesta continua en peu i que ja no desapareixerà. Que ningú no es desanimi si encara no plasma en actes de més envergadura. Nosaltres sabem que cal mantenir tensa la voluntat, anar afirmando la nostra oposició. Per primera vegada, potser, una consigna general, ha estat seguida pel nostre poble; primer pels grups actius de l'oposició, després pel conjunt de la població. Això ha de continuar. La P. ha de continuar essent la manifestació externa de l'hostilitat que ens uneix a tots contra la dictadura. A mesura que ho aconsellin les circumstàncies, i en funció sobretot de la maduresa de la perspectiva política, es decidiran altres manifestacions de protesta civil: cal esperar que ben aviat és el conjunt de les forces democràtiques, sindicals i polítiques, el que decidirà les noves manifestacions. Enfrentant, aquesta de la P. continuará sense defallència.

DESCONTENT DELS ASSALARIATS.

EL REGIM FRACASSA EN UNA NOVA MANIOBRA. — Tot-hom sap que el nivell actual dels salariis es insuficient per viure, i que un salari mínim de 150 pessetes és una de les reivindicacions fonamentals dels treballadors, els quals veuen cada dia encarir-se els preus dels productes. La dictadura intentà enganyar els obrers prometent-los l'obtençió d'aquestes millors gràcies a les convencions col·lectives. Avui ja tot-hom sap que això ha resultat una altra solemne enganyifa. Com a ho ha estat el «Consejo Social», en el qual Solis esperava igualment aconseguir un cert reconeixement de les organitzacions sindicals lliures — totes les quals foren conviades, assegurant-les que «aquesta era la veu dels treballadors» i fent-los adhuc algunes promeses «d'antifranquistes». Però no han tingut èxit. Ni han

assistit delegacions obreres estrangeres, ni els treballadors s'han sentit representats per un aparell burocràtic que és adhuc incapàc d'obtenir l'augment de salari que tot-hom reclama. Com el «Plan de Inversiones», com el de la «Vivienda», com l'Estudi pel Mercat Comú, tot acaba en paraules. La realitat és que continuem sense divisades, amb crisi econòmica aguda — sobretot a l'indústria tèxtil — i que la devaluació imminent acabarà d'agreujar la misèria dels treballadors, si aquests no reaccionen ràpidament plantejant les seves reivindicacions amb la sola arma que el règim escolta: la vaga.

LA VISITA DE TISSERANT: UNA BUFEADA A ACEDO I UN ENCORTAJAMENT PELS DEMOCRATICRISTIANS. — Es en aquestes condicions que la vinguda del Cardenal Tisserant, enviat especialment pel nou Papa, significa un nou encortajament pels catòlics que semblen decidits a rompre amb la dictadura, tal com ho ha fet l'Abat Escarré. Franco feu tot el possible per evitar aquesta vinguda, però no pogué impedir-ho. Aleshores posà com a condició que abans d'anar a Montserrat Tisserant devia visitar-lo a ell, i anar al Valle de los Caídos. Tisserant estigué mitja hora al Pardo, i un quart al «Valle». En canvi, passà tots els altres dies a Montserrat on tingué importants converses amb alguns bisbes que comencen a comprendre que la política dels Fla i Daniel i dels Arriba i Castro conduceix a l'església a un nou desastre. Acedo rebé així una bufetada monumental, que encaixà com pogué, i el Caudillo — igualment bufetejat — decidió que Alonso Vega i el màxim de personalitats oficials acudirien a Montserrat per veure d'ofegar la manifestació popular. Però no aconsegueiren més que manifestar de nou la feblesa del règim. Catalunya ha donat noves proves de maduresa política i ha sabut aprofitar l'oportunitat per manifestar els seus sentiments democràtics, que impliquen el respecte i la tolerància, i que un dia proper — desembarrassats dels Acedos i dels Alonsos — dominaran arreu de la nostra terra.

EL M. S. de C. partit dels socialistes catalans

EL MES D'AGOST REUNIO DEL CONSELL de COORDINACIO del M.S.C.

De Mèxic ens arriba la bona nova, que estem segurs els nostres llegidors apreciaran com nosaltres, de l'ingrés a la nostra Secció d'aquell país, d'aquests coneguts militants del moviment obrer, polític i sindical, de Catalunya: Victor Colomer, Jordi Enejam, Angel Estivill, Francesc Duran Rossell, Miquel Curcó, Joan Pié, Joaquín Sagarra, Miquel Alcúster, Salvador Vidal Rossell, Gabriel Ventosa, Fau Micheli, Josep Benejam.

El M.S.C. nasqué per a reunir en una comuna voluntat política l'experiència de socialistes catalans que la gravíssima conjuntura històrica havia sovint escindit en grups dispersos i adhuc enemics. Nasqué, sobretot, per a ofrenar aquesta experiència d'un passat carregat de sacrificis i de lluites (inclusos de les que foren inútils, i fins i tot de les fratricides) a les noves generacions del nostre poble. A les que avui s'affirmen ja i coneixen les presons i les dificultats del combat. Elles han d'ésser millors que nosaltres. Elles han de saber conviure democràticament en el gran partit socialista de Catalunya, fidel a les valors de llibertat que hem après dolorosament elegits amb elles, els vells socialistes catalans de l'exili i de l'interior sabrem reunir la gentada obrera per aquesta gran tasca de fer la Catalunya democràtica i socialistica de demà.

L'ingrés d'aquests companys, com tants d'altres fets que la premsa internacional posa de relleu i que indiquen la vigència del nostre esforç a l'Interior; com la recent creació a Brussel·les d'una secció del M.S.C. que ens anuncia el company Tell; com la reorganització del Moviment a Venezuela reunint també els veterans lluitadors del socialisme català; com les nombroses adhesions que va rebent el M.S.C. en aquests darrers temps a França, i sobretot entre els membres d'aquest «nou exili» que conté els joves quadres del perevidre; tot ens diu que estem en el bon camí: el continuarem.

Aprofitem aquesta nota per a anunciar que el C. G. del M.S.C. ha acordat convocar el Congrés anual del Moviment pels dies 15 i 16 d'agost a Perpinyà. El Butlleti Interior del M.S.C. publica aquest mateix mes de maig el Report del Consell General, i publicarà després les diverses posicions que ens siguin trameses per a prendre part en el període de discussió que precedirà, com sempre, la reunió del Consell de Coordinació.

1 de Maig

1959 :

SALARI MINIM DE 150 PESSETES PER 8 HORES DE TREBALL.
ESCALA MOVIL DE SALARIS EN FUNCIO DELS PREUS.
RETORN DE LES LLIBERTATS DEMOCRATIQUES.

UNA ENQUESTA DE LA REVISTA FRANCESA «LES TEMPS MODERNES»

La Revista parisenc «Les Temps Modernes» dirigida per J. P. Sartre edita un número extraordinari dedicat a Espanya, en occasió del XX aniversari de l'establiment de la dictadura de Franco. Publica les respostes de diversos elements coneguts de l'emigració, a una sèrie de preguntes que la revista els fa.

En aquests moments, ens ha semblat oportú de publicar les respostes del nostre company Josep Pallach. Les publiquem en la versió castellana, perquè són diverses les personalitats d'aquesta parla que s'interessen per saber què pensen els catalans.

1) ¿Qué régimen estima preferible para España, Monarquía o República? Para hacer posible ese régimen ¿crees usted preferible la celebración de un plebiscito o la convocatoria de Cortes Constituyentes? ¿De qué garantías deberían estar rodeados uno u otra?

2) ¿Qué libertades estima indispensables para garantizar la convivencia entre los españoles?

3) ¿Se declara partidario de un sistema estatal unitario, federal o federal?

1, 2 y 3) Prefiero la República. Como demòcrata socialista prefiero la institució que pueda facilitar mejor la transició hacia un régimen socialista por vies democràtiques. Com a català prefiero el régime republicà capaz de organitzar una estructura federativa, plurinacional del Espai espanyol, recobrando Catalunya sus llibertades nacionals. — Sé que, teòricament, la monarquia puede resoldre estos problemes. En Espanya, me pareix casi impossible pels la monarquia com a institució tindrà un contingut determinat per la història i per les classes que propicien esta solució. Si la monarquia de les Austries representà perfectament el procés evolutiu imperial, con su corto període de esplendor i largo de decadència, este procés fué des de un principi apartant-se de les formes democràtiques que, com major o menor fortuna rigueron els Estats espanyols durant la Edat Mitjana, singularment en la Confederació Catalano-Aragonès. Los Borbones, en el segle XVIII introdujeron el aparato centralista contra el que tanto se ha lluchat en la península després. Durant el segle XIX i lo que va del XX la monarquia fué el instrumente de dominio del Exèrcit parasitari, de la Iglesia molts vegades i de les grans propietaris feudals.

Quíz si en la grave coyuntura de la guerra civil, o incluso després, el pretendient hubiese adoptat una neta postura democràtica, se hubiese pogut concebre una monarquia «a la escandinava». Pero D. Juan ha sigut i sigue siendo fiel a la tònica de la monarquia espanyola, «tortoneando» mientres espera el poder de mans de Franco.

La elecció de Cortes Constituyentes es un medio més democràtic que el plebiscito. La convocatoria de les Cortes ha de ser precedida d'un ampli període de temps, amb retorn de llibertats fundamentals, que podrian estableixerse progressivament per un gobern provisional merecedor de la confiança de les forces democràtiques de dreta i esquerra. Previamente a les Constituyentes podria haber eleccions municipals, buen exercici democràtic en estas cèntriques vivas de la societat espanyola, quizás les úniques vivas de dicha societat.

A mi entendre, durant el període provisional, Catalunya i Euzkadi ha de estar regida per su proprio gobern surgió igualment del acord de les forces democràtiques de mi poble, i segons normas que se acordarien entre les

fuerzas espanyoles i les catalanes i vascas.

Una consulta electoral libre en Catalunya sobre sus propias instituciones nacionals i las perspectivas de solució peninsular, garantizarà realment la convivència de los ciudadanos del Estado federal espanyol, porque daria — crec yo — una immensa majoria en favor de esta estructura federativa, a cuya consolidació colabraríamós con entusiasmo los catalanes, al lado de los demás pobles de Espanya, libres també del corsé centralista a la francesa).

4) ¿Cuál es su opinión sobre la política exterior de España? ¿Debe ésta adherirse a las instituciones europeas? ¿Debe proseguir la política de cooperación militar con Estados Unidos y los países occidentales o adoptarse un neutralismo positivo? ¿Conviene respetar o revisar el Concordato de 1953?

Creo que el Estado espanyol ha de adherir-se a las Instituciones europeas, i impulsarlas hacia una más firme unitat política del continent, faiendole de Europa un firme sostén de la paz. En el plaño econòmic la adhesión de Espanya a estas institucions ha de hacerse salvando los períodes de transición necessarios para reorientar nuestra política econòmica general que ha de ser fundamentalment agraria, y salvaguardar las possibilidades industrials donde existan, en función de una política de renovació i de mejoració de nuestra industria.

Espanya ha de cooperar con los países occidentals, que son por otro lado los únics que permeten un mínimo de cooperació a los pequeñoos Estats. Debe propugnar, en el seno de esta asociació, una política de paz, de convivència, i para ello ayudar todo esfuerzo hacia el desarme i la elevació del nivel de vida de los pobles «colonizados» que van emancipándose politicamente en África i Ásia, i lo harán econòmicament en los próximos 30 años en Amèrica del Sur. Creo que esta política es más eficaz en defensa de la paz que el llamado «neutralismo positivo», plagiado de contradicciones i de peligros bélicos: Noruega es un buen ejemplo de esta política pacifica que preconizamos. Implica, naturalmente, la revisió del acord Franco-U.S.A.

En cuanto al Concordato, hay que revisarlo, claro està. No creo que sea dificil llegar a un acuerdo sobre el problema de la enseñanza que es el que más interessa segurament a los catòlicos i a los que no lo somos. Este problema es tan grave en Espanya que su aspecto religios i el parasitismo estatal han favorecido.

Un aumento inmediato de salaris i el establecimiento de un salario mímum vital por ocho horas de trabajo es una exigència inmediata de justicia. Pero solo una seria política de control de precios, una reducció severa de gastos improductivos del Estado, i de revisió de la política actual de inversions (cajas autònomas, falsa industrialización estatal cedida finalment a la empresa privada si es rentable: estúpida política

federativa del Estado (y los dos problemes están íntimamente ligados, si reflexionamos sobre las diferencies del régime agrario i los distintos pueblos peninsulares), es la primera de las realizaciones para una transformació democrática de la vida espanyola. Creo difícil realizar esta reforma sin la nacionalización de la Banca que permeta dirigir la política econòmica del país hacia este objetivo fundamental: elevar rápidamente el nivel de vida del campesino espanyol i aumentar la producció del campo proporcionandole con la tierra los medios necessaris para traballarla, orientando su trabajo hacia formes de explotació o de venta colectivas gràcies a los Sindicatos Agrícolas, a las Cooperativas Agrícolas.

La ayuda econòmica del Estado a estas institucions de cooperació contribuirà a dar su carácter a la reforma agraria i sobre todo a hacerla eficaz, que es lo que importa. Seria a mi entender equivocado imponer formes de explotació colectiva. Hay que ayudarlas, cuanç rinden i surgen como una exigència de la moderna explotació agraria. Este es el caso de las Cooperativas de venta i segurament deben desarrollarse en el plaño de la producció (instrumentos modernos, abonos, educación del campesino, etc., etc.). Todo esto se refiere sobre todo a Catalunya. Es muy posible que en Andalucia, Extremadura, i en general en las zonas de latifundio pueda irse más lejos en este sentido.

La nacionalización del subsuelo, de las industrias básicas son medidas esenciales de orden socialista. La participació activa de los Sindicatos Cbreros — Federacions de Industria i Comités de Empresa — como instruments clave de socialización permitirà un dia realizar estos objetivos fundamentals para la democratización real de la societat espanyola. La reconstrucción del movimenti obrero peninsular, la educación i preparació de dicho movimenti obrero facilitarán con rapides la realizació de dichos objetivos.

5) ¿Qué medidas le parecen susceptibles de mejorar el nivel de vida de los trabajadores?

6) Hasta hoy la gran victima de la dictadura franquista es la classe traballadora sobre cuya explotació — expresa en un horario de traball y en un nivel de vida que no tienen paragon en Europa — se han alzado las escandalosas fortunas de unas minorias, que la extraordinaria concentració bancaria i el parasitismo estatal han favorecido.

Un aumento inmediato de salaris i el establecimiento de un salario mímum vital por ocho horas de trabajo es una exigència inmediata de justicia. Pero solo una seria política de control de precios, una reducció severa de gastos improductivos del Estado, i de revisió de la política actual de inversions (cajas autònomas, falsa industrialización estatal cedida finalment a la empresa privada si es rentable: estúpida política

de prestigio en monuments y construccions estatales, etc., etc.), coincidiendo con una reforma fiscal completa, evitarà un nuevo proceso inflacionista que a nadie conviene.

Se trata de redistribuir la renta nacional, i propiciar al mismo tiempo la orientació econòmica general en el sentido indicado: desarollo de la producció agrícola, mejor explotació de la industria. Los traballadores solo colabrarán con entusiasmo a este esfuerzo si realment participan en su elaboració i realizació a través de sus organizaçions, políticas i sociales: partidos, sindicatos, cooperativas...

Todo esto indica cómo un simple problema como éste de los salaris plantea en realidad el de la estructura total, econòmica, social i política, de la Espanya que sucederá a la dictadura.

7) ¿Qué medidas sugiere para facilitar el acceso a los diversos grados de la enseñanza del mayor número de espanyoles?

8) La primera es dignificar la profesión de maestro aumentando inmediatamente los salaris, i procediendo en el término de uno o dos años al gran esfuerzo de escolarización primaria que liquide la vergüenza actual: 2.500.000 niños sin escuela. Para ello, paralelamente al gran esfuerzo de construccions escolares (mayor todavía que el que realizó la Segunda Repùblica), habrá seguramente que proceder a la expropiació temporal de edificios para darles este destino. Al mismo tiempo hay que formar en pocos meses miles de maestros utilizando todas las competencias, a partir de ciertos grados de capacitació (tres años de bachiller, etc.). Paralelamente a estas medidas de urgencia hay que propiciar una gran reforma de la enseñanza primaria, secundaria y tècnica, fundiéndolas en un tronco común que permeta la buena orientació del niño en función únicamente de sus capacidades intelectuales, y abriendo la Universitat, las Escuelas Tècniques i los Centres de Formació a todos los estudiants sin distinció de fortuna, y a partir de sus posibilidades personales.

Una acció popular seria, responsable, una racha de huelgas obreras secundadas per los estudiants i las classes medias, obligaria a las grandes fuerzas que sostienen la dictadura — Exèrcit, Iglesia, Gran Burguesia — a separarse de ella i a organizar o apoyar fuerzas políticas de dreta, cuyas possibles per-

sonalidades todos conocemos, y que acceptan el diàlego i la negociació. Hasta ahora, en general, las fuerzas políticas espanyoles se han preocupado de la negociació; al faltar el impuls popular que la provoca, ésta falla i es muy natural. Pero negociar i luchar no son términos antitéticos, sino al contrario complementarios. Son los verdaderos medios de realizar un gobern provisional y una consulta popular, cuyo resultado naturalmente acatariamós. En el programa de acció de este organisme que proponemos debe figurar, sin embargo, lo esencial de las reivindicacions democràtiques estudiadas aquí. Para suscitar el entusiasmo popular, hay que proponer objectius claros, realitzacions concretas de caràcter social, polític, econòmic i no únicamente la posibilitat de resoldre democràticament el hecho institucional, cosa en verdad secundaria actualment en el espíritu de la immensa majoria de los espanyoles.

Preparar este programa mínimo de realitzacions, coordinar i propiciar la acció popular, negociar cuando llegue el moment; éstos son los medios para acatar con la dictadura.

(Vé de la pàg. 4.)

niel, que el governador es digui Acedo o Recasens, que l'alcalde franquista es digui Porcioles o es digués Rodriguez, en és igual.

O potser pitjor. Perquè aquests senyors també en parlen de la pàtria i fin i tot de Catalunya. De la seva, és clar. Els treballadors de la Maquinista i del Ram de l'Aigua, els saltants de la Rambla o del Carrer de Trafalgar, els escriptors de la Via Layetana, ja fa molts anys que la coneixen la pàtria d'aquests senyors. Una pàtria que fa sortir la força pública al carrer cada vegada que és qüestió d'una pesseta més de jornal. Una pàtria que està en mans d'una classe.

Un dia potser refrescarem la memòria als que l'han perduda, fins i tot a l'honorables personatges i al seu turiferari que fins ara no ha merescut resposta de nosaltres.

Per ara només tornem a demanar, amb paciència i educació:

—De què se'n accusa? D'haver signat un pacte amb «aquellos» — o del contingut del document?

I preguntarem de nou: Pot alliberar-se del franquisme Catalunya sola?

Els que vulguin reflexionar que ho facin. El M.S.C. ha signat un Document i en signarà d'altres, si cal, amb aquelles forces polítiques i sindicals no totalitaris que estiguin disposades a treure el franquisme i a restaurar les llibertats, i que recomenquin a Catalunya el diet de determinar-sela mateixa.

El M.S.C., que sap per qui meridià passa la línia socialista, és ja conegut avui per tots els treballadors i el nostre poble sap la combatitit, el treball i l'esperit de sacrifici dels nostres companys de dins. El M.S.C. serà demà el gran Partit Socialista que donarà a Catalunya un contingut social i una personalitat política.

(Vé de la pàg. 4.)

anarcoides en la «inteligència» que no sap conjugar l'ideal i la vida que el realitzar

Però hi ha una resposta eloqüent pel nostre amic de Noruega: ¿Com és que la «inteligència» escandinava no reacciona en comunista? Sembla, segons criteris respectables, que els comunistes són els que realitzen més depressa el socialisme i els escandinavos que viuen la llibertat i la democràcia no senten cap temptació de fer-se comunistes. Per què serà?

La nostra resposta, encertada o no, és una: Perque no poden ésser reaccionaris com no ho poden ésser els que viuen la llibertat. Lenin i els bolxevics que feran la revolució d'octubre sabien perfectament que havien derrocat una tirania per a establir la pròpia. Quina tirania era aquella? La del socialisme? No. El socialisme estava per fer i no podia ésser cap tirania. I per fer socialisme van fer ciència, van fer fàbriques, van fer treball, van fer riquesa, seguint les mateixes normes i els mateixos procediments del règim capitalista, potser una mica pitjors, potser encara més brutals. I ara, quan els xinesos han fet el «gran pas avant», i han organitzat les famoses comunes, els soviètics que han après molt de socialisme i si tinguessin llibertat hi entendrien prou, han arrufat el nas, han somrigut i han dit a l'orella de Mao Tse-Tung: Això és una barbaritat!

De seguir que el lector trobarà la nostra resposta massa tangencial. No hi fa res. Ho aclarirem dient que l'anarcoid es un alcali que forma sales que ajuden a la nutrició intel·lectual mentre que el comunista és una embòlia que paralitza la vida de l'esperit.

M. SERRA I MORET

NORMES I TACTIQUES

per M. SERRA I MORET

MAIS NO ens ha abellit de fixar normes ni disposicions de tèctica. Això es feineta de militars i pel que sabem dona tan bons resultats que segons una recent biografia de Napoleó aquell gran geni va perdre totes les batalles més sàviament concebudes i preparades i va guanyar totes les que se li presentaven inopinadament en les seves expansions imperialistes més arriscades.

Creiem que si tenim un propòsit i un fi — i els partits polítics són propòsits i fins — les orientacions cal trobar-les en tot moment com els vaixells que segueixen la ruta dintre les condicions físiques i meteorològiques contingents, desviant-se i fent marrades si cal, sense mai no perdre el nord. I les tèctiques, per bé que matèria important, no deixa d'esser subalterna, com les del timoner i el maquinista que graduen la propulsió en la mesura que aconsellen les circumstàncies. Aquestes pràctiques, més que competència acadèmica i resolucions d'un estat major, reclamen sensibilitat, enteniment, esperit d'accio, és a dir, la capacitat natural i espontània de la criatura que creix, s'adapta al medi, i afirma la seva presència i el seu poder en el complexe de la vida universal.

S'escau que hi ha una moral que tots entenem i que enllloc no la trobem escrita ni codificada. I és precisament la moral que regeix els grans destins i la que dona èxit o fracàs a les més grans empreses. Sovint, els que la ignoren o la traeixen tenen èxits momentanis que fan creure que la mentida i la corrupció són armes eficients. Però sense sortir-nos del marc reduït de la política catalana, si tenim sentits, ens sofoca la bravada de personatges infectes que la profilàxia popular hauria esbandit si ens trobessim en condicions normals de democràcia.. No costa gaire de comprendre que ni en el teatre de marionetes aquestes figures de pessebre no tenen cap avenir.

No és pas per demés parlar-ne, però. Un excellent amic que viu a Noruega — fet gens negligible per a tenir idees — ens escrivia ingenuament sobre aquests temes i resumia les seves conclusions així:

- Cal en primer terme un socialisme fort com a partit i com a sindical;
- Cal, si és possible, incorporar els catòlics de la democràcia cristiana. Ho crec importantíssim tècticament;
- L'organització nacionalista (Estat català o Sinn Fein) deu mantenir-se al marge de la política. Els seus militants haurien d'esser membres de partits polítics i actuar en ells.

d) El Moviment Socialista hauria d'esser prou elàstic i «liberal», per a no caure en el conservadurisme escandinau que provoca reaccions anarcoides en la «inteligència». (Aquest punt potser us sorprendrà però és el meu cavall de batalla).

e) Efectiu pacte de no agressió entre el socialisme i el nacionalisme.

Nosaltres som socialistes, socialistes universals, però socialistes catalans tant mateix. Ens cal actuar a Catalunya, com a catalans, i la nostra empresa té per objecte fonamental fer un Catalunya lliure i un poble emancipat, autosuficient, que realitzi el socialisme en la mesura de la seva pròpia capacitat de vida i de creació. Aquests fins i propòsits són la substància mateixa del socialisme universal, veritat demostrada per la història antiga i moderna. La nostra condició de socialistes catalans no ens redueix ni ens segregà sinó que ens identifica entre els socialistes peninsulars per bé que alguns d'ençà i enllà no ho entenguin malgrat que tots siguem penats del mateix presidi i estiguem sotmesos a les mateixes limitacions, privacions i afflictions. La nostra unitat és indestructible.

Establert que som socialistes catalans i que ens cal actuar com a tals, serà ocios de dir al nostre amic de Noruega que no es sorprén ni poc ni molt que el conservadurisme escandinau provoqui reaccions anarcoides en la «inteligència»?

Els socialistes de Suècia i de Noruega estan a una distància considerable dels socialistes catalans. Si haguessim de comptar els graus de latitud per paral·lels de llibertat i de consciència pública les distàncies semblarien astronòmiques. L'escandinau viu la llibertat i la ciutadania i té al seu abast tots els mitjans d'il·lustració i d'experimentació que pot oferir la societat moderna. Ell veu el socialisme més de prop que nosaltres i per això no corre ni s'ennuega. Per això la realització del socialisme es fa llegudament, orgànicament, d'acord amb el ritme universal o internacional de l'economia i de les relacions humanes, conservant la llibertat i el dret d'opció que és el capital inicial per a posar en peu la gran empresa socialista.

Es explicable que la lentitud i la pausa del ritme provoqui reaccions

(Passa a la pàg. 3.)

PER UNA VEGADA (1)

per Miquel GAYOLA

El modest ENDAVANT, que tanta cosa comença a fer a alguns, no està ni subvencionat ni pagat per cap mecenat. Per aquesta raó no pot oferir-se el luxe d'una tribuna lliure, literària o pseudo-històrica. ENDAVANT té l'espai tant limitat que ni tan sols té lloc per arreplegar-hi les inmundícies que d'un temps ençà certs personatges volen llençar-li al damunt. I qui diu damunt de l'ENDAVANT diu del M.S.C. i fins i tot d'alguns dels seus dirigents.

Ja fa temps que resulta que el M.S.C. ha trait. Parodiant el Be Negre diguem que si el M.S.C. ha trait, hi ha individus que han triat. Han triat un recer ben tou i calent, els peus dins les pantuflas. Han triat de contemplar els braus de l'altre costat de la barrera; han triat de fer de francs-tiradors. Posició còmode i ben absent del perill de fer marrada o de deixar-se influenciar pel raonament dels contràrinants.

Nosaltres reconeixem que copsar la realitat no està a l'abast de tot-hom. Acostumem a dedicar a aquesta feina moltes hores del dia i de la setmana, i malgrat tot no tenim la pretensió de posseir cap fórmula màgica que d'aucí a demà hagi de «girar la truita». Però ens abstendrem de donar lliçons i consells a ningú. I si algú vegada tenim escombraries per llençar ja sabem on hem de llençar-les. Mai damunt de cap partit o persona que lluiti per la llibertat i per la democràcia.

Els mots pàtria i Catalunya volen dir molt o volen dir poc. El que cal és precisar de quina pàtria i de quina Catalunya es tracta. A nosaltres una Catalunya «rica i plena» on els obrers es morissin de gana, amb un nivell cultural més baix que l'actual, no ens interessa. Un Estat Català ben independent, dirigit per un reietó o per un cap d'escamots, el rebutgem a la bestreta. El nom no fa la cosa. El joier de la cantonada pot molt ben lluitar un parcil de mitjons bruts dins un estoig de luxe.

I que el cardenal de Tarragona es dugui Arriba i Castro o es digués Pla i De-

(Passa a la pàg. 3.)

(1) ENDAVANT no ha contestat, ni pensa contestar, les múltiples elucubracions més o menys ofensives dels poc seriosos separatistes que s'entretenen combatent el «Pacte de París», quan tanta feina hi ha a combatre Franco.

Recentment, però, el company Gayola ha estat interpel·lat en les planes d'un portantveu que s'ha especialitzat en aquesta feina. Ens envia la seva resposta, i la publiquem esperant que la curiositat dels nostres contraopinants quedará satisfeta. (N. de la R.).

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA